

7. РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

С.Г. Бляшук

Національний університет харчових технологій

Суспільство як системоутворюючий елемент повинно вирішувати задачу створення умов для ефективного спільного функціонування та розвитку держави

і бізнесу, що передбачає визначений контроль з боку суспільства і формування цільових орієнтирів розвитку бізнесу і влади. Для забезпечення сталого економічного зростання потрібно знайти нові ідеологічні, політичні й управлінські рішення, пов'язані із взаємодією бізнесу та держави.

Правовою базою державно-приватного партнерства в Україні є Закон України «Про державно-приватне партнерство» (01.07.2010 р.). Згідно нього під державно-приватним партнерством розуміють систему відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються, з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та користуванні (експлуатації) такими об'єктами.

Серед основних проблем реалізації державно-приватного партнерства в Україні слід виділити наступні:

- корупційність надання преференцій суб'єктам господарювання, рейдерство та криміналізація владних структур;
- непрозорість механізму проведення державних закупівель;
- наявність значних ризиків та існування слабких недієвих механізмів їх диверсифікації для приватного інвестора в разі співробітництва із державою;
- відсутність достатньої культури, управлінських методик, навичок та практики взаємодії держави і бізнесу на паритетних основах, що послаблює отримання позитивного ефекту від такої форми співпраці;
- незацікавленість державного сектору в участі у спільних з приватним сектором проектах через обмеженість та нестачу державних фінансових і матеріальних ресурсів;
- мінливість та нестабільність політичної ситуації в країні, що посилюють суперечності взаємодії державного і приватного секторів;
- поширення бізнес-груп на галузевому або регіональному рівнях із міцними внутрішніми зв'язками, які характеризуються особистими взаємовідносинами з представниками органів державної влади;
- низький авторитет держави в суспільстві та недовіра приватного сектору до можливостей ефективної і продуктивної співпраці держави і бізнесу тощо.

Проблеми державно-приватного партнерства в Україні дозволяють констатувати, що характер взаємодії держави та бізнесу у вітчизняній економіці відрізняється хаотичністю, розрізненістю зусиль, різноспрямованістю їх діяльності та неналагодженістю механізмів їх взаємодії. Останній втілюється у певних особливостях державно-приватного партнерства, якими є наступні:

- наявність різних позаринкових форм впливу на державно-приватне партнерство — корупція, криміналізація суспільства, поширення тіньової економіки тощо.
- притаманність внутрішньої суперечливості — необхідність розвитку, з одного боку, та скорочення участі держави в економіці, з іншого.

Як підсумок, варто зазначити, що державно-приватне партнерство в Україні відрізняється слабкістю взаємодії держави та бізнесу та не дозволяє виявити весь позитивний потенціал такої співпраці, стати універсальним механізмом для вирішення наявних проблем соціально-економічного розвитку та забезпечити стале економічне зростання в країні.

Науковий керівник: І.С. Біла.